

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐÔNG TRIỀU, TỈNH QUẢNG NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Mạnh Cường

Thư ký phiên họp: Bà Phùng Thị Oanh - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh tham gia phiên họp: Bà Dương Thị Nhân - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 3 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 88/2024/TLST-DS ngày 08 tháng 10 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 04/2025/QĐST-DS ngày 24 tháng 02 năm 2025, quyết định hoãn phiên họp số 01/2025/QĐST-VDS ngày 11/3/2025 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** bà Đỗ Thị S sinh năm 1948, nơi thường trú thôn L, xã H, thành phố Đ, tỉnh Quảng Ninh.

- **Người bị yêu cầu:** anh Hoàng Hai S1 sinh năm 1984, nơi thường trú thôn L, xã H, thành phố Đ, tỉnh Quảng Ninh.

- **Người giám định:** ông Dương Văn B và ông Trần Văn T - giám định V.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 03/7/2024, biên bản bản lấy lời khai của đương sự và trong quá trình giải quyết người yêu cầu bà Đỗ Thị S trình bày:

Anh Hoàng Hai S1 là con chung của bà Đỗ Thị S với ông Hoàng Văn T1 (ông T1 đã chết năm 2006), lúc mới sinh thì anh S1 phát triển bình thường, đến năm 6 tuổi đi học nhưng do không học được vì anh S1 thường xuyên bị ốm sốt phải nằm viện nên anh S1 chỉ học hết lớp 2. Năm anh S1 được 13 tuổi thì phát bệnh, biểu hiện không ngủ được, nói nhiều được cho đi điều trị tại Bệnh viện B1 đến nay. Thời gian đầu mới điều trị bệnh thì thỉnh thoảng gia đình đón anh S1 về nhà chơi vài ngày nhưng anh S1 thường đi lang thang, chửi bới, phá đồ đạc trong nhà, anh S1 không tự vệ sinh cá nhân và không làm chủ được bản thân. Nay anh S1 không đủ năng lực hành vi dân sự để thực hiện thủ tục về quyền thừa kế đất đai, vì vậy bà S đề nghị Tòa án tuyên bố anh Hoàng Hai S1 là người mất năng lực hành vi dân sự.

Quá trình thụ lý và giải quyết vụ việc, bà S có đơn đề nghị Tòa án ra quyết định trưng cầu giám định sức khỏe tâm thần đối với anh Hoàng Hai S1.

Ngày 10/12/2024, Tòa án nhân dân thành phố Đông Triều đã ra quyết định trưng cầu giám định sức khỏe tâm thần đối với anh Hoàng Hai S1.

Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 45/KLGĐ ngày 10/02/2025 của V đã kết luận: tại thời điểm giám định đối tượng Hoàng Hai S1 bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng, giai đoạn sa sút tâm thần. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đông Triều phát biểu: về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự Tòa án thụ lý việc dân sự là đúng thẩm quyền, việc lập hồ sơ, thu thập chứng cứ, tiến hành giao các văn bản tố tụng, thời hạn giải quyết việc dân sự, thời hạn chuyển hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu đảm bảo đúng quy định. Đối với đương sự đã thực hiện đúng các quy định đảm bảo quyền, nghĩa vụ trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp.

Ý kiến về việc giải quyết việc dân sự: đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Đỗ Thị S về việc tuyên bố anh Hoàng Hai S1 là người mất năng lực hành vi dân sự theo các Điều 369 và 370 của Bộ luật Tố tụng dân sự và Điều 22 của Bộ luật Dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng và thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Người yêu cầu bà Đỗ Thị S có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Hoàng Hai S1 sinh năm 1984, nơi thường trú thôn L, xã H, thành phố Đ, tỉnh Quảng Ninh mất năng lực hành vi dân sự, trong quá trình giải quyết yêu cầu, Tòa án tiến hành trưng cầu giám định về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, kết quả giám định ngày 10/02/2025 kết luận anh S1 mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh theo quy quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 và khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung:

Căn cứ các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ việc dân sự, xét thấy anh Hoàng Hai S1 từ năm 13 tuổi đến nay không kiểm soát được lời nói, hành vi, không làm chủ được bản thân. Nói chung từ năm 1997 đến nay, anh S1 được cho đi điều trị ở Bệnh viện B1, không tiếp xúc với gia đình. Mọi khả năng nhận biết, mọi sinh hoạt cá nhân của anh S1 đều phụ thuộc vào cơ sở điều trị, không có khả năng tự mình thực hiện các giao dịch dân sự.

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 45/KLGĐ ngày 10 tháng 02 năm 2025 kết luận: tại thời điểm giám định đối tượng Hoàng Hai S1 bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng, giai đoạn sa sút tâm thần, theo

phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Xét yêu cầu của bà Đỗ Thị S về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Hoàng Hai S1 là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự nên được Tòa án chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: bà Đỗ Thị S là người cao tuổi được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ:

Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự;

Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 4 Điều 143, khoản 1 Điều 149, Điều 371, Điều 372, khoản 1 Điều 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng Dân sự;

Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Đỗ Thị S về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Hoàng H Sáng mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố anh Hoàng Hai S1 sinh năm 1984, nơi thường trú thôn L, xã H, thành phố Đ, tỉnh Quảng Ninh mất năng lực hành vi dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự bà Đỗ Thị S được miễn nộp tiền lệ phí theo quy định của pháp luật.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: bà Đỗ Thị S có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định; Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đông Triều có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- TAND tỉnh Quảng Ninh;
- VKSND tỉnh Quảng Ninh;
- VKSND thành phố Đông Triều;
- Chi cục THADS Đông Triều;
- Lưu HS + VP.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký)

Nguyễn Mạnh Cường